

TÜSEV**Türkiye Üçüncü Sektör Vakfı**
Third Sector Foundation of Turkey

DAVRANIŞ KURALLARI BELGESİ

Giriş

Türkiye Üçüncü Sektör Vakfı (TÜSEV) Davranış Kuralları Belgesi; TÜSEV üyelerini oluşturan sivil toplum kuruluşlarına ve gerçek kişilere başta insan hakları olmak üzere tüm evrensel haklara ve doğaya saygılı olma, yönetim ilkelerini benimseme, kamu yararını düşünme, şeffaf ve hesapverebilir olma konularındaki ortak iradelerinin bir kompozisyonudur. Bu belge TÜSEV ve üyelerini yerel, ulusal ve uluslararası faaliyetlerinde yönlendirecek destekleyici bir belgedir.

Davranış Kuralları, TÜSEV üyesi olmayan tüm kuruluşların da faaliyetlerinde göz önüne alması gereken bazı ortak ilkeleri vurgulamayı hedeflemektedir. Bu nedenle belgede sadece TÜSEV üyelerine değil; vakıf, dernek ve federasyon gibi tüzel kişiliği yasal olarak kabul edilmiş "sivil toplum kuruluşları"na da (STK) değinilmektedir.

Değerler

Vakıf ve dernekler sosyal, ekonomik, kültürel, siyasal, bilimsel, çevre, eğitim ve sağlık başta olmak üzere ilişkili diğer sorun ve ihtiyaçlara çözümler yaratmayı, kamu yükünü hafifletmeyi, hizmet kalitesini yükseltmeyi ve düşük maliyetli işler yapmayı hedefler. Bu rollerini çeşitli program ve projeler yürüterek veya üçüncü tarafları destekleyerek yerine getirirler.

Bunları yaparken kamu yararı, iyi/kötü, doğru/yanlış gibi kavramları inceleyerek birey ve grup davranışlarını bu bağlamda değerlendiren ilkeler ve standartlar sistemi olan etik değerler çerçevesinde hareket ederler.

TÜSEV üyesi vakıf ve dernekler işleyişlerinde;

- insan hakları başta olmak üzere evrensel hakların korunmasına destek ve saygı gösterir, tüm çalışmalarında İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'ne uygun hareket eder,
- tüm faaliyetlerinde çevreye saygıyı ilke edinir,
- diğer kurum, kuruluş ve kişilerden bağımsız hareket eder,
- kaynaklarını misyonu doğrultusunda kullanır,
- üyelerine, bağışçılara, çalışanlarına, gönüllülerine, faydalanıcılarına ve diğer paydaşlarına adalet ve eşitlik ilkeleri çerçevesinde yaklaşır,
- şeffaflık ve hesap verebilirlik ilkelerine göre hareket eder,
- diğer sivil toplum, kamu ve özel sektör kuruluşlarıyla, akademik çevrelerle misyonunu gerçekleştirmek üzere işbirliği içinde olmaya özen gösterir, çalışmalarında katılımcı bir yaklaşım izler.

İlkeler

1. Sorumluluk, Hizmet ve Kamu Yararını Düşünme

Yaygın bir şekilde kamuya hizmete odaklanarak kurumsal gelişme ve faydalanıcılara hizmet için hareket eder.

- STK'lar; duyulan güvene dayalı olarak varlığını sürdürürken, faaliyetlerini, toplum veya faydalanıcıların yararına yürütür.
- Kamu yararına çalışan bir kuruluş olarak kaynakları bu doğrultuda kullanır, kişisel amaçlar için kullanmaz.
- Yönetim ve faaliyetlerini toplumun STK'lara ilişkin değer algısı üzerinde etkisi olduğunu ve toplumun sivil topluma güveni konusunda diğer STK'larla birlikte sorumluluk paylaştığının farkındadır.
- Tüm faaliyetlerde çevreye karşı sorumlu ve insancıl bir tutum sergiler.

2. Yönetişim

Tanımlanmış bir karar alma mekanizmasına sahiptir ve üyelerin seçimi; belirlenmiş ilke ve usullere göre yapılır. Karar alma süreci şeffaftır, kararlar ortak değerleri temel alır.

- Yönetim ve idare organlarının görev tanımları yapılmış olup karar alma yetkisi bu organlar arasında paylaşılır.
- Amaç ve hedefleri belirleyen politika ve usullere sahiptir ve bunları düzenli olarak gözden geçirir.
- Tarafsızlık, nesnellik ve bağımsızlık kavramlarına bağlıdır.
- Çalışma prensiplerini çağdaş normlar ve işbirliği çerçevesinde sürekli yeniler.
- Kamuyu aydınlatma ve bilinçlendirme temel misyonudur.
- Yasa, diğer mevzuat ve sivil toplumda yerleşmiş kurallara uyum içinde çalışır
- Varlıkların korunması ve doğru kullanımında ulusal ve uluslararası standartları gözetir.

3. İşbirliği

Diğer STK'larla ilişkilerini ve işbirliğini sürdürmek/geliştirmek ve daha fazla kamu yararlı faaliyetler gerçekleştirmek için birlikte çalışır.

- Ortak değer ve amaçları olan birey ve kuruluşlarla birlikte, düzenleyici kuralların sınırlarını aşmaksızın siyaset, din, kültür, ırk ve etnik köken gibi etmenlerin dışında faaliyet gösterir.

4. Şeffaflık ve Hesap Verebilirlik

Kuruluş içerisinde, bağışçılara ve kamunun diğer üyelerine karşı açık ve dürüst olmak için çaba gösterir. Bu bağlamda;

- personel işleri ve fikri mülkiyet hakkına ilişkin bilgiler dışında yürütme ile, bağışçılarla, ortaklarla, faydalanıcılarla ve diğer paydaşlarla olan tüm ilişkilerinde şeffaftır, gizlilik ilkesine saygılıdır.
- temel mali bilgileri, yönetim yapısı, faaliyetleri ve yönetim organı ile ortaklıklarının listesi kamuoyuna açık ve ulaşılabilir. Bununla birlikte yaptıkları çalışmalar ve kaynaklar konusunda kamuoyunu bilgilendirmek için gayret gösterir.
- faaliyetleri ve kararları konusunda fon desteği sağlayan kurumlara; hizmet verdiği bireylere, çalışanlarına, üyelerine, paydaşlarına ve kamuoyuna karşı sorumludur.

5. Doğruluk ve Yasallık

Yürütme organı olarak bağışçılar, faydalanıcılar, çalışanlar, üye ve ortaklık kuruluşları ve genel olarak halkla olan ilişkilerinde dürüştür.

- Kendisi ve projeleri hakkında ve karşı çıktığı veya tartışmakta olduğu herhangi bir kişi, kuruluş, proje veya mevzuat hakkında doğru bilgiler verir.
- Yasal yükümlülüklerini yerine getirirken yolsuzluk, rüşvet, çıkar çatışması, diğer mali usulsüzlükler veya yasa dışı eylemlere ortak olmaz ve bunlara şiddetle karşı durur,
- Kurumsal ve kişisel bilgi ve belgelerden gizlilik vasfı olanları yasalar çerçevesinde korur.
- Çalışanları, yönetim organı, gönüllüleri, sözleşmeli/anlaşmalı taraflar ve ortakları arasında yasalara aykırılık ortaya çıktığı zaman vakit kaybetmeden bu durumu düzelterek önlemler alır.

6. İzleme ve Değerlendirme

Faaliyetlerini ve programlarını düzenli olarak uygun izleme ve değerlendirmeye alır.

TÜSEV Hakkında

100'den fazla üyesi bulunan TÜSEV 1993 yılında Türkiye'nin önde gelen sivil toplum kuruluşları tarafından kurulmuştur. Amacı, vakıf ve derneklerin oluşturduğu "üçüncü sektörün" mali, yasal ve işlevsel altyapısını güçlendirmek, ortak sorunlarına çözümler bulmak ve sivil toplum kuruluşlarının uluslararası ilişkilerini geliştirmektir.

*Türkiye Üçüncü Sektör Vakfı (TÜSEV) / www.tusev.org.tr / info@tusev.org.tr
Bankalar Cad. No:2 Minerva Han Kat:5 34420 Karaköy/İstanbul
Tel: 212 243 83 07 Faks: 212 243 83 05*

Türkiye Üçüncü Sektör Vakfı
Third Sector Foundation of Turkey